

سلامت نیروی کار سرمایه ملی است

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت کار: با طراحی سامانه ورزش کارگری و تخفیف‌های ۵۰ تا ۶۰ درصدی، گامی بلند به‌سوی عدالت اجتماعی برداشته‌ایم

«ما هدف گذاری کرده‌ایم که مجموعه‌های ورزشی کارگران به گونه‌ای توسعه یابند که امکان ارائه خدمات عادلانه به همه جامعه کار و تولید کشور فراهم شود؛ جمعیتی که نیمی از کشور را دربر می‌گیرد.» این را محمد چکشیان، معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌گوید، آن‌هم در شرایطی که طبق آمار رسمی، ۵۷۰ مکان ورزشی در قالب ۱۸۸ مجموعه فعال، بار ارائه خدمات به این جمعیت بزرگ را بر دوش می‌کشند. از منظر معاون وزیر عدالت در دسترسی، ارتقای کیفی، توسعه زیر ساخت و تقویت نشاط اجتماعی کارگران همگی در قالب یک راهبرد ملی دنبال می‌شود.

مسابقات ورزشی سخن می‌گوید: «تلاش داریم کیفیت این رویدادها را ارتقا دهیم و مدیریت مجموعه‌ها را به گونه‌ای بازتعریف کنیم که پاسخگوی نیازهای جدید باشد.»

فرهنگ ورزش در جامعه کارگری

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت کار، گفتمان‌سازی درباره اهمیت ورزش را نیز یکی از راهبردهای کلان وزارتخانه معرفی می‌کند: «ما فقط به ساخت فضا‌های ورزشی بسنده نمی‌کنیم. باید در ذهن کارگران، ورزش را به عنوان بخشی از سبک زندگی تعریف کنیم. از این‌رو، پیگیری مسائل قانونی، جلب مشارکت اجتماعی و ترویج فرهنگ ورزش در دستور کار ماست.»

تولید ملی در گرو نشاط نیروی کار

چکشیان در پایان، ورزش را نه فقط یک ابزار سرگرمی، بلکه یک مؤلفه راهبردی در توسعه ملی می‌داند: «نیروی کار سالم و بانشاط، یکی از کلیدهای افزایش بهره‌وری و ارتقای تولید ملی است. اگر به سلامت این سرمایه انسانی بی‌توجه باشیم، مسیر توسعه پایدار دچار اختلال خواهد شد.»

استانی و همچنین مشارکت سرمایه‌گذاران بخش خصوصی، در توسعه زیرساخت‌ها نقش دارد. جلسات متعددی نیز برای تسهیل این مشارکت‌ها برگزار شده است. به گفته این مقام مسئول، سیاست توسعه‌ای وزارت کار به استان‌ها نیز ابلاغ شده و در آن آمده است: «ما از ادارات کل خواسته‌ایم که توسعه فضا‌های ورزشی کارگری را به عنوان یکی از اولویت‌های اجرایی خود در نظر بگیرند. حمایت مرکزی از این فرایند به‌صورت ساختاری ادامه خواهد یافت.»

مکمل سیاست‌های معیشتی

چکشیان با اشاره به سیاست‌های رفاهی وزارت کار، یادآور می‌شود: «اقدامات فرهنگی، ورزشی و اجتماعی باید هم‌راستا با برنامه‌های معیشتی باشد. سلامت جسمی و روانی کارگران، در کنار امنیت شغلی و تأمین معیشت، سه ضلع مثلث توانمندسازی نیروی کار است.» او می‌افزاید: «ورزش در این میان، نقشی کلیدی دارد، زیرا موجب افزایش بهره‌وری، کاهش آسیب‌های شغلی و ایجاد نشاط در محیط‌های کار می‌شود.»

بازتعریف رویدادهای ورزشی کارگری

این مقام مسئول از تغییر رویکرد در مدیریت و برگزاری

اقتصادی ارائه می‌دهند. او اضافه می‌کند: «این ظرفیت موجود، پاسخگوی نیاز کامل نیست. ما به این سطح از امکانات بسنده نمی‌کنیم. توسعه کمی و کیفی زیرساخت‌های ورزشی برای کارگران به‌طور جدی در دستور کار قرار دارد.»

بازسازی، ارتقا و نگهداری مستمر

چکشیان از روند به‌روزرسانی، تعمیرات اساسی و ارتقای تجهیزات مجموعه‌های ورزشی سخن می‌گوید و آن را بخشی از سیاست‌های جاری وزارت کار می‌داند: «ما تلاش داریم که با نگهداری مستمر، کیفیت خدمات را حفظ کنیم تا امکان استفاده دائمی کارگران از فضا‌های ورزشی فراهم شود. در مکان‌هایی که امکان فیزیکی توسعه وجود داشته باشد، برنامه‌هایی برای گسترش فضا‌های ورزشی تدوین شده که با تأمین اعتبار از منابع مختلف، اجرا خواهد شد.»

ترکیب منابع برای توسعه فضاها

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اشاره می‌کند: «توسعه فضا‌های ورزشی را صرفاً با اتکا به اعتبارات دولتی نیست و منابع متنوعی به این امر اختصاص یافته است. علاوه بر بودجه عمومی، اعتبارات سفرهای

محمد چکشیان با تأکید بر اهمیت راهبردی فعالیت‌های فرهنگی و ورزشی در سیاست‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌گوید: «سلامت جسم و روان نیروی کار، نشاط فضای کار و تولید و صیانت از سلامت جامعه کارگری، جزو محورهای مهم مأموریت‌های مادر حوزه فرهنگی و اجتماعی است.» به گفته او، در همین چارچوب، مجموعه‌ای از اقدامات مشخص در حوزه ورزش کارگری، طراحی و پیاده‌سازی شده‌اند.

رویدادها، مشوق‌ها و حضور فعال کارگران

معاون فرهنگی وزیر تعاون، برگزاری مسابقات و رویدادهای ورزشی کارگری را یکی از مسیرهای ارتقای نشاط و سلامت نیروی کار می‌داند و می‌افزاید: «این مسابقات با هدف تشویق کارگران به مشارکت در ورزش و استفاده از ظرفیت‌های ورزشی کشور برگزار می‌شود.» به باور چکشیان، ایجاد انگیزه برای حضور مستمر جامعه کارگری در فضا‌های ورزشی، بخشی از طراحی بلندمدت دولت برای بهبود کیفیت زندگی نیروی کار است.

سامانه جامع ورزش کارگری

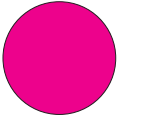
یکی از طرح‌های محوری دولت در حوزه ورزش کارگری، ایجاد «سامانه جامع ورزش کارگری» است. چکشیان در این باره توضیح می‌دهد: «این سامانه در دولت سیزدهم طراحی شد و اکنون در مراحل پایانی اجرا قرار دارد. هدف از آن، ارائه هدفمند خدمات ورزشی به جامعه کار و تولید کشور با رویکرد عدالت‌محور است. از طریق این سامانه، کارگران سراسر کشور می‌توانند با استفاده از تخفیف‌های ویژه ۵۰ تا ۶۰ درصدی، از امکانات مجموعه‌های ورزشی بهره‌مند شوند. زیرساخت‌های این سامانه فراهم شده و طی یکی دو ماه آینده، جزئیات نحوه ثبت‌نام و بهره‌برداری کارگران اطلاع‌رسانی خواهد شد.»

پوشش ملی، دسترسی همگانی

چکشیان با اشاره به اینکه ارائه خدمات این سامانه سراسری و فراگیر است، تأکید می‌کند: «همه اقشار کارگری شاغل در کشور امکان بهره‌مندی از این سامانه را خواهند داشت. این طرح، اقدامی عملیاتی در مسیر تحقق عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه خدمات است.»

۵۷۰ مکان ورزشی در خدمت جامعه کارگری

طبق اعلام معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت کار، در حال حاضر ۱۸۸ مجموعه ورزش کارگری با مجموع ۵۷۰ مکان ورزشی در سطح کشور فعالند. این مجموعه‌ها خدمات ورزشی خود را به میلیون‌ها کارگر شاغل در بخش‌های مختلف

احسان احمدی

روزنامه نگار

“

چکشیان:

سلامت جسم و

روان نیروی کار،

نشاط فضای کار

و تولید و صیانت

از سلامت جامعه

کارگری، جزو

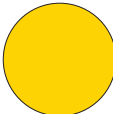
محورهای مهم

مأموریت‌های ما

در حوزه فرهنگی

و اجتماعی است

یادداشت
O P I N I O N

هادی ابوی

دیریکل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران

بیکاری و کمبود نیروی کار هم‌زمان

در بخشی از بازار کار ایران، کارفرمایان در جست‌وجوی نیروی انسانی برای فرصت‌های شغلی موجود هستند، در حالی که در بخش دیگر، گروه‌هایی از کارجویان همچنان با بیکاری دست‌وپنجه نرم می‌کنند. این همزیستی غیرمنطقی، نمادی از شکاف ساختاری در بازار کار است که برآمده از ترکیبی پیچیده از عوامل اقتصادی، اجتماعی و نهادی است. تقاضا برای کار وجود دارد و نیروی بیکار نیز فراوان است، اما این دو سمت عرضه و تقاضا قادر به اتصال نیستند.

مسئله از نقطه‌ای آغاز می‌شود که مزایای اشتغال رسمی با دشواری‌های آن هم‌خوانی ندارد. در حال حاضر، طبق برآوردهای نهادهای کارگری، سید معیشت یک خانوار کارگری در مناطق مختلف کشور به بیش از ۲۴ میلیون تومان رسیده است، در حالی که سطح دستمزدهای قانونی از تأمین نیمی از این مبلغ نیز ناتوان است. در چنین شرایطی، نیروی کار ترجیح می‌دهد به جای اشتغال در کارگاه‌های صنعتی و رسمی با شرایط دشوار و مزایای حداقلی به سمت مشاغل غیررسمی، پاره‌وقت یا اینترنتی برود؛ مشاغلی که ممکن است بیمه و ثبات نداشته باشند، اما درآمد آن‌ها بالاتر و شرایط کاری‌شان به‌مراتب آسان‌تر است. این جابه‌جایی نیروی کار به سمت بخش غیررسمی، توازن سنتی بازار کار را برهم زده است. امروز بسیاری از کارفرمایان صنعتی، حتی با وجود ظرفیت تولید و فرصت اشتغال، از یافتن نیروی انسانی لازم ناتوانند. برخی اقدام به برگزاری دوره‌های مهارتی یا ارائه تضمین برای اشتغال کرده‌اند، اما استقبال نیروی کار همچنان پایین است. دلیل روشن است: در شرایطی که مشاغل جایگزین درآمد بالاتر، استقلال شغلی بیشتر و انعطاف‌پذیری بیشتری دارند، ورود به حوزه صنعت و تولید با دستمزد حداقلی عقلانی به نظر نمی‌رسد.

افزون بر این عوامل اقتصادی، یک تحول فرهنگی نیز به بحران فعلی دامن زده است. ترویج بی‌رویه فرهنگ دانشگاه‌محوری در دهه‌های گذشته، بدون ارتباط مؤثر با نیاز بازار، باعث شد تا گروه بزرگی از جوانان با مدرک دانشگاهی، اما فاقد مهارت‌های کاربردی وارد بازار کار شوند. این افراد به دلیل تحصیلات دانشگاهی، انتظار اشتغال در موقعیت‌های درآمدزا و حتی دارای شأن اجتماعی را دارند و طبیعتاً مشاغل ساده با فنی با درآمد پایین را در شأن خود نمی‌بینند. در نتیجه، بخشی از فرصت‌های شغلی موجود، با وجود تناسب فنی، به دلایل فرهنگی و ارزشی نادیده گرفته می‌شود. از سوی دیگر، راهاندازی برخی مشاغل غیررسمی و آنلاین نیز به سرمایه اندکی دارد و با استقبال بی‌نظیری روبه‌رو شده است. این عامل نیز به شکل‌گیری یک نیروی کار پراکنده و غیردولتی دامن زده که هر روز از مشاغل سنتی فاصله می‌گیرد. در این شرایط، صرف ایجاد فرصت شغلی، تضمینی برای جذب نیروی کار نیست، مگر آنکه سیاست‌های حمایتی و ساختار مزدی به‌نجوی اصلاح شود که اشتغال رسمی دوباره گزینه‌ای رقابتی و قابل‌اتکا باشد. بازار کار ایران بیش از هر چیز به تعادل جدیدی نیاز دارد؛ تعادلی که در آن مزد، مهارت، انگیزه و فرهنگ اشتغال هم‌زمان اصلاح شوند. بدون بازارآیی این اجزاء، هم بیکاری و هم فرصت‌های شغلی خالی، همچنان دو روی سکه‌ای خواهند ماند که هیچ‌کدام برای نیروی کار قابل خرج کردن نیست.